

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brezsányi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztőségi felelős:
ÜZV. DR. KISS PÁL.

Alapította:

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN

Fél évre 7 korona | Egy hóra 1 K 28

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:

Fél évre 14 korona | Egy hóra 1

Olvassuk el ezt az írást

Magyar testvérem, új ide mellett és hallgass figyelemmel. Konor a tekintetem, te azt mondd rá, hogy megérva. Hát éppen ily komoly dolgokat akarok neked mondani. Olvasd csak. De nagy figyelemmel és re egy, mint az újság beültetked. Elolvasás után gondolkozzál még sekat rajta, hogy lelked mélyéig belásd: amiket neked a jóakaró testvérbarátod, aki a háboru alatt mindenkor a te pártodon volt, ügysidet istápolta, érdekedben kaptatta idegeit, ezek most komoly szavak ez az intelem súlyos dolog, nagy dolog, amelytől fiaink hároméves, tíláni, világtól mepbámult küzdelme, vérontása az egész haza jelen és jövő sorsa függ.

Nyíltan és őszintén beszélünk, bizalommal és szeretettel. Amiket mondunk, nem nyugtalasság, az idegesség fokozására mondjuk. Ellenkezőleg. Józan megiontolásul, hogy teljesen megnyugodva nézzünk a hátralevő hónapokra a nemzet élelmikérdése ügyében.

A hároméves háboru mindent felemésztett. Legjobban talán az élelmiszereket. A küzdelem e mázsás súlyát különösen most érezzük, amikor a régi elrség elfegyia előtt állunk és amikor még több hónap választ el bennün et az új ennivalótól. A hátralevő időre csak nagyon szükösre szabott ennivaló készületünk van már. Annyi van, hogy csakis akkor tudunk kijönni vele, ha minde ki a legnagyobb takarékossgal él, kü

lönösen, ha lisztfogyasztását a lehető legkevesetbre szorítja. Ha ezt nem tesszük, ha nem tudunk lemondani, akkor a legnagyobb veszedelemnek nézünk eléje. Akkor hiába való volt a magyar katona reffenthetetlen bátorságos küzdelme. Akkor hiába szenvedtek milliók oly borzalmasakat a harcokban. Akkor hiába hallak meg az apák, a hitvesek, a testvérek, a fiúk a csatatereken. Ezeknek nagy áldozatát, csodás munkájuknak eredményét mi megsemmisítjük, az utolsó órában, mint valami hárttyavárat összedülni engedjük és mint hazaárulók a háboru dühngő furúdjának, az angeloknak tervét segítjük elő, hogy a léchezteféssel roppant sa össze igazságos küzdelmünket.

Azok a testvéreink, akik fegyverrel és életükkel védik és szolgálták hazájukat, három évet befejezve teljesítik már az emberfeletti kötelességet. Nekünk is nehéz volt a sorunk. Igaz; Sok keserúséget éltünk át. Nagyon igaz. Sok fájdalmas órákat szenvedtünk keresztül. Senki sem vonja kétségbe. A lövészárók lakóival azonban ne merészeljék összehasonlítani sorsunkat. Ez kigunyelása, megszenstégtelenítése lenne a magyar katona páratlan szenvedésteljes küzdelmének. Megpróbáltatásunkat, nélkülözésünket a hátralevő időre kissé fokozni kellene, hogy a hároméves eredményeket meg ne hiúsítsuk. Ezt a célt a gyomor nak szüköbbre szabásával tudjuk elérni. Azzal, ha mindenki a legnagyobb takarékossgal él, ha mindennap megvon magától néhány falatot, hogy így azután min-

den napra jusson egy kis éhségcsillapító addig, amíg az Újisten ujat nem ad. Nem lehetlent hér, követel tőlünk a haza, a katona a harctérről. Minenyájan teljesíthetjük. Teljesítenünk is kell. Mert aki most nem hallgat a komoly szóra, aki most nem gyakorol egy kis önmegtágadást, az a nemzet ügyének elárulója, a haza tönkretevője és megérdemti, hogy a csatateret átka sújta agyon.

Emberék, legyünk okosak és ne üssük el üres szólamokkal ezt a jóakaró figyelemzést. Az urak nem koplalnak, csak a szegény ember koplaljon! Az uraknak is kell koplalniuk és azok is megterzik e tekintetben a kötelességüket. Akiról pedig tudjuk, hogy nem így tesz, hogy

elrejtett készlete van, hogy bőségben él, akkor mikor másnak a falatot is meg kell számlálni, tessék feljelenteni, majd kiegyenlíti az igazságtalanságot. Jelentsük fel ha ur, ha nem, bárki is legyen az. Rajtunk függ, hogy lehetőleg igazságosság legyen, hogy mindenki egyfermán bójtölje át a hátralevő hónapokat. Ennek megtétele mindnyájunk hazafias kötelessége. Még egyszer ismételjük komolyan és sok jóakarattal. A hátralevő időre csak akkor lesz elégséges az enni valánk, ha a legszigorubb takarékossgal és önmegtágadással élünk. Fontoljuk meg jól. Ettől függ a háboru dicsőséges befejezése. A haza jövő sorsa. Ettől függ minden.

Höfer altábornagy legújabb jelentése

BUDAPEST, április 26

Keleti harctér:

Az orosz tüzéség több helyen kihivta ágyúink megterló tüzelését, egyébként nem volt különösebb esemény.

Olasz és Délkeleti harctér: Nincs újság.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Macedón arcvonal eseményei.

Az április 24-én a Doirantónál vívott harcokban ejtett foglyok vallomásától kitünik, hogy ott az angelok keskeny arcvonalon nagy erőkkel messze merő célokert intéztek támadást, a derék bolgár gyalogság szép sikert ért el, valamennyi állást megtartotta és a mint bolgár géppuskákkal és ütegekkel együtt működve ellenségnek súlyos veszteséget okozott.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.)

BERLIN, április 26.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadsereg:

Rupprecht bajor trónörökös hadserege:

Az ellenség Arrasnál tegnap már csak részleges támadásokba tudott összeszedelőzködni az Ascapától délre támadó hullámai 3-szor intézték rohamot csak vonalaink ellen mind a háromszor visszavertük, a tüzérségi tűz egyes szakaszokban meglehetősen erős volt, Gavell mellett állásunk a falu keleti szegélyén van.

A német trónörökös hadsereg arcvonala:

A helyzet általában változatlan. A tőrhare csak egyes arcvonal részekre szorítkozott, a Hurtebisse majornál és az attól keletre előretörésünk alkalmával 3 tisztet és több mint 170 franciát elfogtunk.

Keleti harctér:

Rigától délre Jakobstadnál Smorgonnál Liektól nyugatra, Ilotvától keletre a Zlota-Lippinil és a Putna és a Szereth mentén az oroszok tüzelő tevékenysége és ennek megfelelően a mi megtartó tüzelésünk fokozódott.

LUDENDORFF

Czernin gróf válasza a szociáldemokratáknak

Nem akar hódítani a monarchia. — Az orosz alkotmányozó gyűlés dönt a békéről

Németország és Ausztria-Magyarország szociáldemokratái összegyűltek s megvitatották maguk között: vajjon remélhető-e, hogy a Stockholmban összeülő nemzetközi szociáldemokrata kongresszus határozott irányt adhat a nagy tömegek lelkében kétségtelenül élő olthatatlan békevágynak? Ezen az előzetes megbeszélésen szerfölött okos s a dolgok lényegét választó legelsőnek.

Érintő beszédek és kijelentések hangzottak el, melyeknek magva egy kiegyesedett határozatban tömörül.

A német-osztrák magyar szociálisták határozata szerint kérdést kell intézni minden kormányhoz s minden kormánynak felstelnie kell arra a kérdésre: akarnak-e anneksziót, vagy nem? Mert béke csak akkor jöhet létre e vérbeborult világon, ha minden hadban álló nemzet kormánya egyértelműleg fogja kinyilatkoztatni, hogy nem akar más nemzetek rovására hódítani.

Becsületes, őszinte és igaz szó volt ez. A kérdés nyílt és egyenes: ilyennek kell lenni a feleletnek is.

Örömmel jegyezzük fel, hogy erre a kérdésre a mi menarchiánk külügyminisztere

A Fremdenblatt mai számában „Válasz a szociáldemokratáknak” címen vezércikkkel ír abból az alkalomból, hogy az osztrák, magyar és német szociálisták attól az órajlói vezéréltelve, hogy a maguk részéről is hozzájáruljanak a rettenetes világháború befejezéséhez, önszántukból összeültek, hogy megvitassák azt a kérdést, vajjon a nemzetközi szociálista tanácskozás elő fogja-e mozdítani a béke ügyét. Ezzel kapcsolatban a német szociáldemokraták azt a kérdést intézték a német kormányhoz, hogy hajlandó-e kijelenteni, hogy lemond az annexióról. Az osztrák és magyar képviselők is hozzájárultak ama határozatokhoz, hogy minden szociáldemokrata párt legfőbb kötelessége kormányát egy hódítás nélküli béke kijelentésére bírni. Ez a kijelentés írja a Fremdenblatt — most már felesleges, mert az osztrák-magyar kormány különböző nyilatkozatai már magában foglalja a választ. Ha azonban a nyilvánosság új kijelentést szeretne hallani, elmondhatjuk, hogy a monarchiának nincsenek agresszív szándékai Oroszországgal szemben.

Nem szándéka területét Oroszország rovására kibővíteni.

Az osztrák és magyar kormány nyíltan és őszintén határozott, azonban nem szabad ebből az állásfoglalásából a gyengeség érzésének jelét látni, amit nyomtatékosan kell megállapítani, mert az ellenzék sajtó békére való szándékunkat arra igyekszik magyarázni, hogy erőink megcsökkentek. Mi azonban állandóan hangsúlyoztuk, hogy védelmi háborút viselünk, s amit addig folytatunk, amíg célunkat el nem értük, amely abból áll: hogy jövő egzisztenciánk részére biztonságot akarunk teremteni. Szilárdan el vagyunk arra szánva, hogy kitartunk. Katonailag és gazdaságilag erősek vagyunk a harc megvívására és ha arra kényszerítenek: ellenségeink legyőzésére. Hogy békeajánlatot teltünk, az azért történt, mert a céltalan embermészárlást megakartuk akadályozni.

A Times pétervári levele zője jelenti, hogy az ideiglenes kormány 22-én a táborban

álló hadsereghez kiáltványt intézett, amelyben közli, hogy a háború és a béke kérdéseiről a döntést az alkotmányozó gyűlés számára tartja fenn.

Makó tanácsa a kisemberekért.

Korlát, magdarát és kramplit kér a minisztertől.

Makó város tanácsa ma igen fontos a Makó város közönségét nagyon érdekli dologba hozott határozatot.

Görög Pájer a városi közelemezési hivatal vezetője előterjesztést tett a tanácsban, hogy tekintettel arra a nagy szükségre, melyet Makó város állatartó közössége, korpában, és magdarában szenved, sürgős feliratban 3 vagon korpát és 2 vagon magdarát kiállítását kérje a földművelésügyi minisztertől.

E kérelem fontosságát főleg az a tény erősíti. Mindenki tudja Makón, hogy mily kegyetlen dolog mostanában dísznót tartani Makón. Sőt a városban halljuk a panaszokat, hogy nincs mit adni a sertéseknek, pedig ha a sertéseknek nincs semmi tudnak enni adni, akkor nem igen lesz e télen szarvas.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a közönség közelemezési hivatali kitérő vezetője, a legközelebb a viszonyok alapszabáival kezdte meg munkáját, mikor a fontos közelemezési cikkeket sürgős becsatolására fátalok. Igazán el lehet mondani, hogy a nép útján tartja a kezét a ügyrel arra, hogy a legközelebbi szükséglet fedtetésék.

Miközben még azt jegyezzük fel, hogy ugyancsak sürgős feliratban kéri a tanács a földművelésügyi minisztert, hogy két vagon burgonyát minél sürgősebben utaljon ki a városnak, azt hisszük, hogy a város a legkomolyabban ráért arra az utra, amely jobb s egészségesebb viszonyok felé vezet.

Cserepes mestert

keresek a mezőhegyesi mészirtokon a 6 os majorban, Balsőfecsken levő téglagyárba. Fizetésének megbeszélése és a kemencék megtekintése vegett kérem a jelentkezőt Mezőhegyesre utazni. (Utiköltség megfizetjük.) Körülbelül 300.000 a cserépszükséglet.

Skopek József

téglagyáros, Mezőhegyes, Balsőfecske, 6 os major.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Fallagi-cégne

Uj politikai pártalakulás.

— Károlyiék és a szociáldemokraták blokkja. —

A Károlyi féle függetlenségi párt továbbá a demokráta párt és a szociáldemokrata párt közötti párnap óta tárgyalások folytak, ebből mederben, hogy a választójog kihasználására koncentrációt alakítsanak, amely egyúttal a magyar demokráciának megteremtésére vezetne.

Demokratikus blokkot akarnak létesíteni, mely azonban a választójog megteremtésén kívül programjába vette a béke kérdését is.

Vázsonyi Vilmos, Károlyi Mihály gróf és Kunfi Zeigmond tárgyalásokat folytatnak az ügyben, hogy miképpen lehetne a szociáldemokrata párttal együtt márkócia parlamenttől kama tagjaival, akik az általános tíbes választójogot és Magyarországi demokrációját akarják.

A tárgyalásokba Garami Erőst Buchinger Manó és Battavány Elvadar grófot is bevonaták. Egyelőre az új alakulás előfeltételeit akarják megbeszélni.

Valamennyi előkészítő tényszerű megállapodott abban, hogy előszörben a békeért harcolnak, hogy a háboru és a béke nagy kérdéseinek eldöntésére a nép befolyását biztosítsák és így egy újabb háboru lehetőségét alkalmatlanossá csökkentik.

Végleges megállapodás még nem jött létre. Egy értekezletet fogtak összehívni, amelyen megbeszélnek a kérdéseket.

Az új párt első megnyilvánulása egy manifesztum lesz, amelyben programjukat és elveiket határozott nyilatkozatra. Politikai körökben arról beszélnek, hogy a munkásság május elején tüntetésre jár majd és új alakulásnak a jegyében fog lefolyni.

NAPI HIREK

— Uj hadtáppostahivatalok Szerbiában. A magyar osztrák csapatok által megszállott területen Osipaonica és Kelari helyeken föllállított II. osztályu hadtáppostahivatalokat a magánpostaforgalomba is bevonaták. E helyekre küldhetők: közönséges levelek, levelezőlapok, nyomtatványok (hírlapok), áruminták és értéknylvántartással el nem látott, öt kilogram súlyt meg nem haladó magánposták, még pedig ugyanolyan feltételekkel, mint Szerbiában föllállított többi II. osztályu hadtáppostahivatalhoz. E hivatalok

a hozzájuk utalt katonai parancsnokságok, csapatok és intézetek előbb fölsorolt fajtályu küldeményeit a tábori postahivatalokra megállapított szabályok szerint szintén követhetik s hozzájuk a hivatalos évélpósta küldemények ajánlva is küldhetők. Tábori postautalványok e helyekre nem küldhetők, Vucitribbe ezentul magánitábori postacsomagok is küldhetők.

— Ujra makszimálják a faggyu árát. A faggyu teljesen ellátat a szabad forgalomból. Oka ennek az, hogy a kereskedelmi miniszterium az állati zsíradszók árát meghatározó rendelkezésben a faggyu árát 5, az ékezesi olajokra alkalmazandó faggyu árát pedig 6 koronában állapította meg. Ezen az áron faggyu nem lehetett kapni, az árú ellátat, illetőleg a maximalságnál magasabb áron azokban az ipari üzemekben került. azolyok megvárakoztak a nagy árakat. Hogy ezeknek az anomáliának véget vessen, a Zsíradszókügyi Bizottság előterjesztést fog tenni a kereskedelmiügyi miniszteriumnak, hogy indokolt mértékben emelje fel a faggyu árát. A faggyu új maximalsa tára előreláthatólag 8-9 korona lesz.

— Mennyit kereshet a földművelő? A [Kérdészet című és a földművelésügyi miniszter kiadásában megjelölő lap legutóbbi számában] kérdésekre összeállítás kövöl arra nézve, hogy konyhakerti terményeivel rendszeresen betelepített földterületen, közepes számítás szerint is, mily jövedelme érhető el. Ez összeállításból kiderül, hogy egy katastrális he'd tiszta jövedelme karfiolnál 16 000, paprikánál 14 400, kora képekénál 12 800, hagymánál, tarosnál 11 520, bimbós kelnál 10 000, teknői, keláposztónál, barsónál 9 600, ugerkánál, téliretoknál 8 000 koronás stb. Legkevesebbet a spenót és a fejes saláta hoz, mivel ezekből kat. hektáronként 4800 koronra kereshető ki.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak úrv. Győri Mihályné Banyó Erősbet 84 éves, Bagaméri Erősbet 19 éves, Póssa Irén 9 éves, Póssa Irén 9 éves, Kovács Sámuel 81 éves, Geda Terézka 58 éves, Makán Eszter 6 éves.

Eladó ház.

Arany János utca 51. új szám alatti házam, azabadkőből eladó. Értekezni lehet: a fenti szám alatt.

Veszek mindenféle ócska varrógépeket, ócska ruhát, ócska butort, üveget, rongyokat, subaditabakat, ócska vasat és mindenféle ócskaságot legmagasabb áron

Brichta Rudolf
Eötvös utca 31. szám.

REGÉNY.

Egy vilávrégi meselet.

(1586)

137. fejezet.

Helén és Márta.

A hásmester tőkéje mellett ült és cipőt foltosított — cipész volt az istenadja — őleipárja pedig mosónő volt és még néhány fahéj alsó szoknyát akart egészen kivassalni. A cipész később-később a cipészütsékekkel igazította a munkában levő cipő talpát . . .

Tereenti az ajtóhoz lépéskodott s amint a kalapács ismét kopogott, halkán kinyitotta az ajtót s a kulcsot nevestelenül lesemelvén, a legközelebbi kalapács kopogáskor ismét betette.

Diadalmasan tért vissza Szappanoshoz.

— Meg van már a kulcs! mondá halkán.

— Brave! sugta Szappanos. Add ide! Mert majd én viszem Mártát!

Egy darabig vártak míg, míg mindenki lelevezik és elalszik. Ekkor előkerültek rejtekükből. Mindgyökük kloroformos kendőt tartott kezében. Ez ilyenkor a legjobb szer a kiszemelt áldozat gyors elhabításához.

Márta lakásának ablakai alá lépéshadtak. A szoba sötét volt, lakói bicegására álomba voltak merülve. Tereenti tudta melyik ágyban szobott aludni Bepő és melyikbe Márta. Misi a másik szobában aludt.

(Folyt. köv.)

Lakóház és belsőség bérbeadása

A Kenyérváron, a Hírfa-utcában levő lakóház és a hozzá tartozó, körülbelül 1 holdnyi belsőség (régi izr. temető) f. é. október 24. étől számított 3-5 évre f. évi május 6-án délelőtt 11 órakor a tulajdonos izraeli szent egyület helyiségeiben tartandó árlejtésen bérbe fog adatni. Az árlejtés csak az ajánlattevőre kötelező.

Dr. Dózsa Simon
a szent egyület elnöke.

Kiadó föld

Belső nyomáson, a sárkúti dűlőben, egy járandó föld

kukorica termés

alá kiadó. — Értekezni lehet: Hjj. Sikot Andrásnéval, Rával-utca 5. szám alatt.

Makói Urania Színház

Telefon szám: 181

Szombaton, április 28-án

A kaméliás hölgy

Clara Kimbal Younggal a főszerepben

Előadások este 8 órakor, szombaton és vasárnapon tartatnak. Előadás kezdése este 8 órakor. Vasárnap két előadás: fél 6 és este 8 órakor.

A Buza Pista-féle igen jóforgalmu korcsma,

melyet újból megnyitottam, házza együtt, kedvező feltételekkel eladó. Értékezhetni: Hajnal-utca 9

Rothay Ferenc

tanácsja, hogy más állandóan arankoménis

heremagot

ehet kapni, egy kisnyében, mint egyben. Értekezni lehet Váradi-utcai vendéglőjében.

Jógszekrény

megvételre keresetlik.

Cim a kiadóban.

A Makói Onsegélyző Egyület mindszövekezet, (Hunyadi-utca), makói (szakértő) (szület) ujonnan megnyit

zálogintézet

a legméréselőbb kamellab és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad (ezekre, arany és ezüst-ékszerekre, értékpapirokra, szerelvényekre

és egyéb ingóságokra. Kiszámlázott osztályos önkiszámlázott előnyös kamellab és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kölcsönre,

Hivatalos órák d. e. 9-12-ig 1-3-5-ig.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóban.

Marhabört,

lábört, juhört, nyulört, bárány-
ört, csikéört és mindenféle
bőröket és gyapjút, a legma-
gasabb napi árrban veszek.

Löwenstein Ármin
Deák F. u 48 szám.
Fácska bormérés mellett.

1848 eredeti tonlett modellt
késztet a Budapesti Basár
egy évfolyamára. Befizetési
ára negyedéve: 300 korona.
Ingyen mutatványt küld a
"Budapesti Basár" kiadó-
hivatala, Budapest, VIII,
Baress-utca 22. szám.

Két híram kisláné föld-
vateméy alá keresztetik
Cim a kiadóhivatalban

Disztemekezési vállalat.

KISS KÁROLY

disztemekezési vállalata.

Temetések rendezése a leggyorsabbtól
a legpompásabbig minden és
juttatás a végéig. Ravatalozások
pompás elvégzése! Híre és fakoporsó
raktár!

Gyász esetekben tessék teljes bizalom-
mal fenti céghez fordulni.

Pontos kiszolgálás.

Jó házból való

fiu tanulóknak

felvétetik a

Makói Függel-

len Ujság

nyomdájában

Makói Független Ujság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.